

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۵/۲۱

لیکونکی: جیمس پاتریک
ژباړونکی: سید حسام مل

د اسراییل اود ایران ترمینځ د جگړې تحلیل

منبع اود خپریډو نیټه: گلوبال ریسرچ ۲۰۲۶/۰۵/۲۰

لومړی گام دا وو چې په ایت الله خمیني با ندي د هغه په استوگنځي کې بمباري وشي. ځیني راپورونه وايي چې هغه د راتلونکي برید په اړه خبر شو او د بنکر ته د تینبني پرځای یې په خپل کور کې مړ کیدل غوره کړل. دې کار هغه د شهید کیدو اغیزه درلوده. څومره چې ډیری ایرانیان د دوی حکومت نه خوښوي، دوی د اسراییلو لخوا د دوی په هیواد بمباري کول ډیر خوښوي. پرته له دې چې تاسو بهر کې هغه بهرني ایرانیان گورئ چې د دې کړنو ستاینه کوي، د دې شخړې په جریان کې د دوی د حکومت لپاره د خلکو ملاتړ خورا لور دی. برعکس، اوسط یا نیمایي امریکایان د ایران په وړاندې د ترمپ د جگړې لپاره خورا لږ لیوالتیا لري، په ځانگړي توگه په پام کې نیولو سره چې هغه د جگړې ضد پلیټ فارم کې ټاکل شوی و. یو شی چې خلک باید د فارسي کلنور په اړه پوه شي هغه دا دی چې ډاکلنور یو ډیر زور تمدن دی، چې له (2,500) کلونو څخه ډیر لا دمخه دی، او د یو دلیل په نظر کې نیولو سره دوی یعنی ایرانیان د جگړې او مرگ لپاره لیوالتیا لري. لرغوني زردشتي مذهب د دروغو په پرتله د اشع (حقیقت او د شیانو ترتیب) ټینگار وکړ، پخوانی د جگړې او مرگ ارزښت لري. د هخامنشي لیکنو په زغم، وفاداری او د حق او پاچا لپاره د قربانۍ ورکولو ته په چمتووالي ټینگار وکړ. د اسلام د ظهور او په «۶۸۰» کال کې د کربلا د جگړې سره، چیرې چې حسین بن علي او د هغه ډلي د یزید سره بیعت رد کړ، د ظلم په وړاندې د اخلاقي ځان قربانۍ په توگه د مرگ غوره کول، د شهیدانو د فرقي موضوع رامینځته شوه. په سختۍ کې برداشت، د بنځو او ماشومانو کړاو، او حتی دا مفکوره چې د جگړې په ډگر کې ماتې په تاریخ کې د عدالت د بریا سره مساوي ده، د ایران د خلکو مهم کلتوري او الهی موضوعات دي. په دې کې د ۲۶۰ میلادي کال کې د رومي امپراتور والیرین د نیولو ویاړ، چې په دې وروستیو کې په تهران کې د مجسمې په جوړولو سره ولمانځل شو، اضافه کړئ. لرغوني فارس د لرغوني روم د غرور په وړاندې بریالی شو؛ ولي اوس امریکا او اسراییل نه؟ دا ویل کیږي، کله چې اسراییل او متحده ایالات په بی رحمۍ سره په تهران کې غالی بمباروي، په پوځي ځایونو برید کوي، او ملکي زیربنا ویجاړوي، دا د غیر مشروط تسلیمید و برعکس اغیزه لري. په دې ترکیب کې اضافه کړئ چې ایران له تیرو «۳۰» کلونو راهیسي د دې دقیق سناریو لپاره چمتووالی نیسي او په نړۍ کې یې د هابیرسونیک توغندیو ترټولو پرمختللي زېرمې جوړې کړې دي، چې په سختو ځمکنیو ټولنو کې ځای پر ځای شوي دي. ما د ټولو توغندیو یوه جدول راټول کړ ترڅو د پراخ پروگرام او د هغې د وړتیاوو په اړه نظر وړاندې کړم. په یاد ولرئ چې د اسراییلو او متحده ایالاتو د توغندیو ضد سیستمونه خورا گران دي، د هغو توغندیو سره د مقا بلې لپاره ډیر لږ انترسیپټرونه شتون لري چې ایران لري، او ډیری یې ایراني توغندي کولی شي دا دفاع له منځه یوسي حتی کله چې دوی په بشپړ ډول ځای پر ځای شوي وي.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

د ایران توغندي(تولگی، واتن او سرعت)

Missile	Type	Range	Speed	Warhead
Shahab-1	SRBM	300 km	Mach 5	1000 kg
Shahab-2	SRBM	500 km	Mach 5	770 kg
Shahab-3	MRBM	1300-2000 km	Mach 7	750-1200 kg
Ghadr-110	MRBM	1800-2500 km	Mach 8	650-1000 kg
Emad	MRBM	1700 km	Mach 7	750 kg
Sejil	MRBM	2000-2500 km	Mach 12-14	1000-1500 kg
Khorramshahr	MRBM	2000 km	Mach 8-10	1500 kg
Fateh-110	SRBM	300 km	Mach 3-6	500 kg
Zolfaghar	SRBM	700 km	Mach 5-7	450-600 kg
Dezful	SRBM	1000 km	Mach 7	500 kg
Qiam-1	SRBM	800 km	Mach 7	750 kg
Qiam-2	SRBM	1000 km	Mach 7	unknown
Abu Mahdi	LACM/ASCM	1000+ km	subsonic	unknown
Soumar	LACM	700-2500 km	subsonic	unknown
Hoveyzeh	LACM	1350+ km	subsonic	unknown
Fattah-1	HGV (MRBM)	1400 km	hypersonic	unknown
Fattah-2	HGV (MRBM)	range unknown	hypersonic	unknown
Haj Qassem	MRBM	1400 km	Mach 7	unknown

Legend:
 MRBM: Medium-Range Ballistic Missile
 SRBM: Short-Range Ballistic Missile
 LACM: Land-Attack Cruise Missile
 ASCM: Anti-Ship Cruise Missile
 HGV: Hypersonic Glide Vehicle

د اسرایلو لپاره د ایران سره د مقابلی لپاره، یو هیواد چې د دې ډول توغندیو وړتیاوې لري، خالص ځان وژنه ده. ډیری دا توغندي د دې وړتیا لري چې د متحده ایالاتو د توغندیو ضد دفاعي سیستمونو مخه ونیسي او اسرایلو ووهي. د دې پوځي جرات غرور او غرور کولی شي، او ډیر بڼه به وي، د اسرایلو پای ته رسیدل لکه څنګه چې مور یې پوهیږو.

حتی د ایران په وړاندې د امریکا د ټول پوځ د بشپړ ملاتړ او وزن سره سره، دا به ډیر احتمال ولري چې دا به حتماً نه کار وي او د متحده ایالاتو شهرت ته به یو نړیوال نظامي ناوړین وي. او هغه دا چې د کوم ستراتیژیک هدف لپاره؟ لکه څنګه چې زما ملګري ډګلاس مګریګور وویل، "د هدف پرته جګړه د تل لپاره جګړه ده." ټرمپ د دې جګړې د هدف په اړه خپل دریځ په تیره اونۍ کې له پیل راهیسې له پنځو څخه ډیر ځله بدل کړی دی. د ټپي کیدو سپکاوی اضافې کولو سره، مارکو روبيو څو ورځې دمخه خبریالانو ته ومنله چې اسرایلو مور په برید کې بنسټل کړل. دا پېښې د امپراتورۍ د پای ته رسیدو د درسي کتاب مثالونه دي.

د دې ټولو عجیب طبیعت اضافه کولو لپاره، اسرایلیانو د فبروري ۲۸مه شنبه غوره کړه، کوم چې د ایستر په کتاب کې د شبات پورې دی، چېرې چې فارسیانو هڅه وکړه چې یهودیان قتل عام کړي مګر دا د فارسي غرور بومرینګ سره بیرته ډزې وکړې چې پایله یې د دوی قتل عام شو.

همدارنګه، د فبروري ۲۸مه شنبه د ویني سپورټو مساوات و، چې د اسرایلو لپاره د نظامي بریا نور هم سمبول کوي، یا دوی وایي.

خو دلته په ریښتیا څوک غرور کوي؟ ایران د اسرایلو په پرته (۷۹) ځله لوی دی او د نفوسو اندازه یې « ۱۰ » ځله زیاته ده. د اسرایلو نفوس په عمده توګه په دوو ښارونو کې متمرکز دی، پداسې حال کې چې ایران په ټول هیواد کې خپور دی، چې د ایران وړتیا یې په اسرایلو باندې د توغند یو باران کول خورا اسانه کوي او د اسرایلو لپاره په ایران برید کول لویې ستونزې رامینځته کوي.

د ایران خاوره د لویدیځې اروپا په خاوره کې شامله ده

د پانو شمیره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولی

پایله

راتلونکې دوه اونۍ دلته خورا مهمې دي. لکه څنگه چې اسراییل د ایرانی توغندیو لخوا په دوامداره توګه وهل کیږي، دوی ددې هڅې لپاره د عامه ملاتړ سا تلو کې د مخ په زیاتیدونکي ستونزو سره مخ دي او په ایران باندې د اټومي وسلو د غورځولو احتمال مخ په زیاتیدو دی.

اسراییلیان هغه میشت ځا یونه دي چې یو یا دوه نسلونه د مخه اسراییل ته راغلي وو، چې ډیری یې دوهم پاسپورتونه لري.

دوی د ایران په څیر د یو لوی ملت په وړاندې د اوږدې جګړې د ترسره کولو توان نلري، چې خلک یې له هغه ځایه دي، چېرته نه ځي، او د بې عدالتۍ سره د مبارزې، د حقیقت لپاره، او په دې پروسه کې د مرګ منلو ژور دودونه لري.

اسراییلیان د نورو څخه د دوی لپاره د خپلو جګړو د ترسره کولو لپاره د کارولو ژور دودونه لري، کوم چې متحده ایالات اوس له بده مرغه دا رول لوبوي. دا دوه کلتورونه ډیر توپیر نشي کولی، او پایلې یې د اسراییل په ګټه نه ښکاري.

زما وړاندوینه دا ده چې ټرمپ هڅه کوي له جګړې څخه ووځي، په غلط ډول د بریا ادعا وکړي، او هڅه وکړي چې له شخړې څخه ووځي. مګر ایران لیونی دی او د خپل غرور لپاره اسراییل ته سزا غواړي، ترڅو هغه بیا په ایران برید ونه کړي. کله چې شخړه پیل شوه، دوی سمدلاسه په اوو څخه زیاتو هیوادونو کې د متحده ایالاتو نظامي تاسیسات په نښه کړل، ډیری یې د خلیج هیوادونه وو، چې له تیرو 40 کلونو راهیسې د متحده ایالاتو او اسراییلو سره ملګرتیا کوي او د متحده ایالاتو پراخه نظامي تاسیسات یې کوربه توب کړل چې اصلي هدف یې د ایران په وړاندې تیری کول دي. د دوی پاچاهانو د لسيزو راهیسې د ایرانیا نو سپکاوی کړی، او ایرانیا ن کافي دي. د دوی د متحده ایالاتو نظامي تاسیساتو برید په چټکۍ سره د دوی په ګټه د ځواک توازن بدل کړ او دوی په قوي دریځ کې دي چې د سیمې د ځواک جوړښت بیا تنظیم کړي، د متحده ایالاتو نفوذ لري کړي او اسراییل کنټرول کړي یا حتی له منځه یوسي.

ایران هم د هرمز تنګی ترلی دی، چېری چې د نړۍ د تیلو رسولو شاوخوا 20٪ تیریری. د خلیج هیوادونه په اقتصادي توګه سقوط کړی، د تیلو بیه له 70 ډالرو څخه لوړه شوې او ډیر ژر ممکن 150 ډالرو ته ورسیری. نړیوال اقتصادي فشار اوس په مستقیم ډول په متحده ایالاتو او اسراییلو باندې دی ترڅو د خپلو بې پروایۍ او بې هدفه کړنو مخه ونیسي.

نو اسراییل څه کوي کله چې شا یې د دیوال په وړاندې وي؟

ایا دا د اټومي وسلو کارولو ته لاره هواروي ترڅو ایران په هغې باندې د توغندیو د لیرلو مخه ونیسي؟ که داسې وي، پاکستان ژمنه کړي چې ایران ته به د اسراییلو د له منځه وړلو لپاره اټومي بم چمتو کړي. دا راتلونکې دوه اونۍ مهمې دي او کولی شي په څو لارو لار شي.

لکه څنگه چې زما د پخواني سفیر چا س فریمن سره مرکه، چې راتلونکې اونۍ خپره شوه، د دې درس سره پای ته رسیږي:

"دا غوره ده چې کله تاسو قوي یاست نو سوله وکړئ د هغه وخت په پرتله چې کله تاسو ماتې او کمزوري یاست سوله وکړئ."

ډيری وختونه امپراتوران په شخړو کې بنکيل وي دوی پای ته رسيري او د جگړې د بنکيلتيا پرځای به د مناسب تړون کولو لپاره غوره وي. اسراييل او متحده ايالات له بده مرغه د تاريخ دا ډير تکرار شوی درس زده کوي. د تيوسيداييز د پيلوپونيسيا په جگړو کې، اتن د سيسلي په يرغل سره دا تېروتنه وکړه. السيبايز د جگړې لپاره فشار راوړ، پداسې حال کې چې نيکيا س وويل چې پداسې حال کې چې اتن لاهم قوي او ويره لري، دا خوندي دی؛ خو که چېرې دا په لري سفر کې قمار وکړي او له لويې ما تي سره مخ شي، نو دبنمنان به يې پر وړاندې سره متحد شي او بنار به پخپله په مرگوني خطر کې وي. د سسلي په بنار د اتن يرغل ناکام شو او هيڅکله يې له هغه ناورين څخه روغ نه شو چې پايله يې درلوده. د تاريخ څپې څنگه تکرار يري.

د پاڼو شميره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دلېکنې د ليکنيزې بنې پاروالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ